dr hab. Włodzimierz Spodymek, prof. uczelni
Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego
w Bydgoszczy
ul. Słowackiego 7
85-008 Bydgoszcz

Bydgoszcz, 4 lipca 2025 roku

RECENZJA HABILITACYJNA

Zleceniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, pismo z dnia 19. 02. 2025 roku, zlecenie podjęte na podstawie art. 221 ust. 5 w zw. z art. 178 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania tytułu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka dla Pana dra Bartłomieja Dusia.

Postępowanie zostało wszczęte przez Radę Doskonałości Naukowej na wniosek Pana Bartłomieja Dusia z dn. 11. 11. 2024 roku. Do nadesłanej mi przez Sekretarza komisji habilitacyjnej uchwały Rady ds. nadawania stopni Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach informującej o wyznaczeniu mnie na recenzenta komisji habilitacyjnej do oceny osiągnięć Bartłomieja Dusia, została dołączona dokumentacja wraz z osiągnięciem habilitacyjnym, o którym mowa w art. 219 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Dokumentacja zawiera:

- wniosek o wszczęcie przewodu na stopień doktora habilitowanego sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistka

- autoreferat Habilitanta

- jeden egzemplarz (pendrive) dokumentacji dorobku habilitanta wraz ze wskazanym dziełem artystycznym

- kopię dyplomu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora

- dane wnioskodawcy

- wykaz dorobku.

Podstawowe informacje o kandydacie:

Bartłomiej Duś jest absolwentem Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Kształcił się również w Konserwatorium Paryskim (Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse de Paris) w klasie saksofonu Claude'a Delangle'a i Konserwatorium w Wersalu w klasie Vincenta Davida. W 2019 roku uzyskał stopień naukowy doktora sztuk muzycznych na podstawie rozprawy doktorskiej „Sposoby opracowywania i problematyka wykonawcza autorskich transkrypcji na saksofon na podstawie Sonaty na klarnet i fortepian op. 120 nr 1 Johannesa Brahmsa, Sonaty na flet i fortepian op. 94 Sergiusza Prokofiewa oraz Sonaty na wiolonczelę i fortepian Claude'a Debussy'ego."

Jest laureatem nagrody fonograficznej Fryderyk za album Penderecki Concertos vol. 8 (2021) oraz album Aleksander Nowak - Syrena. Melodramma aeterna (2022). Jest także laureatem licznych konkursów o randze międzynarodowej. Otrzymał m.in. I nagrodę i Złoty Medal w Konkursie Muzycznym im. Michała Spisaka w Dąbrowie Górniczej (2009), I lokatę w Konkursie Hülsta Woodwinds w Münster (2011), II miejsce w Konkursie Saksofonowym w Słowenii (2011), III lokatę i nagrodę publiczności w Konkursie Aeolus w Düsseldorfie (2012) oraz Grand Prix i nagrodę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Koncercie Roku 2012 w Poznaniu. Ponadto uzyskał stypendia Ministra Kultury, Ministra Edukacji Narodowej, Rządu Francuskiego i programu Młoda Polska.

Jako solista występował: m.in. z Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia, Filharmonią Narodową, AUKSO – Orkiestrą Kameralną Miasta Tychy, Orkiestrą Filharmonii Śląskiej, Orkiestrą Muzyki Nowej, Düsseldorfer Symphoniker, Staatsorchester Rheinische Philharmonie czy Słoweńską Narodową Orkiestrą Kameralną. Koncertował podczas międzynarodowych festiwali, takich jak Festiwal Prawykonań w Katowicach, Warszawska Jesień, Auksodrone, Vienna Saxfest, Summerwinds Münsterland, Mladá Praha, Festisax, Jeunesses Musicales, Międzynarodowy Festiwal Kompozytorów Krakowskich czy Festiwal Muzyki Kameralnej w St. Petersburgu. Bartłomiej Duś ma ogromny wkład w rozwój polskiej literatury saksofonowej (prawykonania koncertów saksofonowych: Aleksandra Nowaka, Mikołaja Majkusiaka, Tomasza Jakuba Opałki, Marcela Chyrzyńskiego, Macieja Jabłońskiego).

Bartłomiej Duś wraz z pianistką Magdaleną Duś współtworzy zespół MagDuś Duo. Zespół otrzymał II nagrodę w 18. Międzynarodowym Konkursie Muzyki Kameralnej im. Kiejstuta Bacewicza w Łodzi (2013) i II lokatę w Międzynarodowym Konkursie Muzyki Kameralnej w Weronie (2014). W 2014 r. ukazał się debiutancki album formacji pt. Malinconico, zawierający utwory francuskich kompozytorów XX wieku (wyd. Classic Clips). W sezonie 2017/2018 duet był objęty rezydencją artystyczną przez IPiUM Silesia.

Współpracując z polskimi kompozytorami zespół rozwija także repertuar muzyki współczesnej, czego efektem są utwory kameralne: Hanny Kulenty (AisthetikosDuo, AlinaDuo, AtlantissDuo), Wojciecha Ziemowita Zycha (Trajektoria Afektywna), Przemysława Szczotki (Simbiosis), Michała Dobrzyńskiego (Chorea) oraz formy koncertowe z orkiestrą: Marty Ptaszyńskiej - Koncert podwójny Three Visions after Dante (Nagroda Muzyczny Orzeł za prawykonanie w kategorii soliści), Hanny Kulenty - AtlantissForte i Aisthetikos. Ostatnia z wymienionych kompozycji we wrześniu 2020 roku

została nagrana przez MagDuś Duo oraz francuską Orchestre Pasdeloup pod batutą Marzeny Diakun w Filharmonii Paryskiej. Płyta Polish Heroines of Music została wydana przez wyd. Anaklasis (2021) i otrzymała nominację do Fryderyków w 2022 roku. Od 2023 roku Bartłomiej Duś współtworzy sekstet Hexatonic. Członkowie zespołu to muzycy NOSPR, Filharmonii Śląskiej oraz wykładowcy Akademii Muzycznej w Katowicach.

Powyższa biografia pozwala stwierdzić, iż Pan dr Bartłomiej Duś jest artystą wszechstronnym z ciekawą i ukształtowaną osobowością artystyczną, która jednak w dalszym ciągu otwarta jest na muzyczne eksperymenty oraz poszukiwania nowych obszarów rozwoju.

Ocena dzieła artystycznego:

Wskazane we wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego dzieło artystyczne stanowi nagranie Koncertu na flet i orkiestrę K. Pendereckiego zamieszczone na Płycie CD „Penderecki: Concertos. Volume 8" (partia solowa w/w utworu została opracowana oraz wykonana przez Habilitanta na saksofonie sopranowym).

Rok wydania: 2019

Wydawnictwo DUX Recording Producers (DUX 1571)

Wykonawcy: Bartłomiej Duś - saksofon, Krzysztof Penderecki - dyrygent, Maciej Tworek - dyrygent, Polska Orkiestra Sinfonia Iuventus im. J. Semkowa

Miejsce nagrania: Studio Koncertowe Polskiego Radia im. W. Lutosławskiego w Warszawie

Nagrane dzieło:
Krzysztof Penderecki - Concerto per flauto (sassofono) ed orchestra da camera.

Jak sam autor wskazuje w autoreferacie, wybór powyższego dzieła to „efekt wieloletniej pracy oraz zaistnienia szczególnych wydarzeń, które doprowadziły do jego nagrania". Obok saksofonisty dra Bartłomieja Dusia na płycie podziwiać możemy także znakomitą grę Polskiej Orkiestry Sinfonii Iuventus im. J. Semkowa pod batutą Maestro Krzysztofa Pendereckiego oraz Macieja Tworka. Jednak na plan pierwszy, bez wątpienia wysuwa się tu partia saksofonu sopranowego. Nie bez echa pozostają zaprezentowane umiejętności „władania" saksofonem. Habilitant, wszakże od wielu lat dał się poznać jako znakomity saksofonista. Jego grę zawsze cechowała wielka dbałość o dźwięk, nieskazitelna intonacja i różnorodna barwa saksofonu. Nie inaczej było w tym przypadku. Właśnie swoboda operowania zmiennymi barwami jest tu świadectwem wielkiego kunsztu instrumentalnego Habilitanta. Sposób zaprezentowania dzieła, jego różnorodność stylistyczna i estetyczna ukazuje w osobie Pana dr Bartłomieja Dusia znakomicie ukształtowanego i wciąż rozwijającego się Artystę. Jest to saksofonista, który w najwyższym stopniu opanował i nadal rozwija sztukę gry na swoim instrumencie. Poza pięknym dźwiękiem na szczególne uznanie

zasługuje selektywna artykulacja, a także niezwykła biegłość techniczna. Habilitant znakomicie operuje wszystkimi środkami wykonawczymi współczesnego saksofonu.
Zamieszczona na płycie kompozycja jest również znakomitym przykładem autorskiego opracowania i interpretacji utworu, który bez wątpienia włączyć można do kanonu dydaktycznej literatury saksofonowej. Oczywiście, ogromna tu także zasługa Polskiej Orkiestry Sinfonia Iuventus. Habilitant razem ze wspomnianym zespołem tworzy wspólny świat pięknej harmonii, brzmienia i rzadko spotykanego jednorodnego rozumienia tej niełatwej muzyki.

Przedstawione dzieło, jakim jest omawiana płyta CD pozwala ocenić Habilitanta jako saksofonistę o ogromnych możliwościach instrumentalnych, dużej wyobraźni muzycznej, ale przede wszystkim jako dojrzałego i świadomego artystę wrażliwego na barwę swojego instrumentu. Habilitant ukazuje saksofon sopranowy z możliwie najbogatszej strony prezentując nam nieskazitelne opanowanie instrumentu od strony technicznej, wysublimowaną estetykę dźwięku w pełnej skali instrumentu oraz dużej rozpiętości dynamicznej. Zarejestrowane dzieło powinno być postrzegane jako nowatorskie i znaczące dla kultury polskiej.

Ocena działalności artystycznej:

Dorobek artystyczny dra Bartłomieja Dusia jest niezwykle bogaty i różnorodny. Obejmuje aktywną działalność solistyczną, orkiestrową oraz kameralną. Obszar twórczości artystycznej Habilitanta skupia się głównie na wykonawstwie muzyki klasycznej komponowanej na saksofon. Habilitant jest czynnym saksofonistą - jako solista występował m.in. z Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia, Filharmonią Narodową, AUKSO – Orkiestrą Kameralną Miasta Tychy, Orkiestrą Filharmonii Śląskiej, Orkiestrą Muzyki Nowej, Düsseldorfer Symphoniker, Staatsorchester Rheinische Philharmonie czy Słoweńską Narodową Orkiestrą Kameralną. Koncertował podczas międzynarodowych festiwali, takich jak: Festiwal Prawykonań w Katowicach, Warszawska Jesień, Auksodrone, Vienna Saxfest, Summerwinds Münsterland, Mladá Praha, Festisax, Jeunesses Musicales, Międzynarodowy Festiwal Kompozytorów Krakowskich czy Festiwal Muzyki Kameralnej w St. Petersburgu. Współpracując z wieloma polskimi kompozytorami, Bartłomiej Duś stale rozszerza repertuar polskiej literatury saksofonowej (dokonał licznych prawykonań koncertów saksofonowych m. in.: Aleksandra Nowaka, Mikołaja Majkusiaka, Tomasza Jakuba Opałki, Marcela Chyrzyńskiego, Macieja Jabłońskiego).

Habilitant nagradzany był również na wielu konkursach i wydarzeniach muzycznych, otrzymał m. in.:

- nagrodę fonograficzną Fryderyk za album Penderecki Concertos vol. 8 (2021) oraz album Aleksander Nowak – Syrena. Melodramma aeterna (2022)

- II lokatę na Międzynarodowym Konkursie Muzyki Kameralnej w Weronie (2014)

- II nagrodę na 18. Międzynarodowym Konkursie Muzyki Kameralnej im. Kiejstuta Bacewicza w Łodzi (2013)

- III lokatę i nagrodę publiczności na Konkursie Aeolus w Düsseldorfie (2012)

- Grand Prix i nagrodę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Koncercie Roku 2012 w Poznaniu

- I lokatę na Konkursie Hülsta Woodwinds w Münster (2011)

- II miejsce na Konkursie Saksofonowym w Słowenii (2011)

- I nagrodę i Złoty Medal na Konkursie Muzycznym im. Michała Spisaka w Dąbrowie Górniczej (2009).

Ponadto uzyskał stypendia Ministra Kultury, Ministra Edukacji Narodowej, Rządu Francuskiego i programu Młoda Polska.

Jak twierdzi sam Habilitant ideę swej twórczości artystycznej koncentruje na trzech nurtach:

- pierwszy nurt skupia się na utworach z okresu końca XIX i XX wieku. Są to utwory, które stanowią tzw. trzon literatury saksofonowej;

- drugi nurt to tworzenie aranżacji i ich premierowe wykonania. W tym przypadku Pan Duś dużo uwagi poświęca tworzeniu na skład saksofon – fortepian, pisząc aranżacje dla zespołu MagDuś Duo, który tworzy wraz ze swoją Zoną – pianistką Magdalena Duś. Na szczególną uwagę zasługują tu kompozycje polskie, do których Habilitant stworzył autorskie aranżacje.

Należą do nich:

W. Lutosławski - Wariacje na temat Paganiniego (ar. na saks. sopranowy i fortepian)
W. Lutosławski - Subito na skrzypce i fortepian (ar. na saks. sopranowy i fortepian)
K. Szymanowski - Sonata d-moll na skrzypce i fortepian op. 9 (ar. na saks. sopranowy i fortepian)
K. Szymanowski - Pieśń Roksany z opery Król Roger (ar. na saks. altowy i fortepian)
J. Zarębski - Les Roses et Les Epines, op. 13 (ar. na saks. sopranowy, altowy i fortepian)
K. Szymanowski - Mity. Trzy poematy na skrzypce i fortepian op. 30 (ar. na saks. sopranowy i fortepian)
G. Bacewicz - Sonata na fortepian nr 2 (ar. na saks. sopranowy i fortepian)
G. Bacewicz - Sonata na obój i fortepian (ar. na saks. sopranowy i fortepian)
M. Karłowicz - Serenada na smyczki op. 2 (ar. na saks. altowy i fortepian)
M. Karłowicz - 6 pieśni op. 1 (ar. na saks. sopranowy, altowy i fortepian)
Z. Noskowski - Sonata a-moll na skrzypce i fortepian (ar. na saks. sopranowy i fortepian).

- trzeci nurt twórczości artystycznej Habilitanta to wykonawstwo muzyki współczesnej. Lista prawykonań przedstawia się następująco:

M. Ptaszyńska - „Trzy Wizje według Dantego", koncert podwójny na saksofony, fortepian i orkiestrę
H. Kulenty - AtlantissForte na saksofon sopranowy, fortepian i orkiestrę
H. Kulenty - AlineaDuo na saksofon sopranowy i fortepian
M. Majkusiak - Concerto in Es na saksofon i orkiestrę symfoniczną
W. Z. Zych - Trakt-akt Topodia na saksofon basowy, klarnet kontrabasowy, flet kontrabasowy i orkiestrę
W. Z. Zych - Trajektoria Afektywna na saksofon basowy i fortepian
H. Kulenty - Aisthetikos na saksofon sopranowy, fortepian i orkiestrę
H. Kulenty - Aisthetikos Duo na saksofon sopranowy i fortepian
A. Nowak - Opera Syrena. Melodrama Aeterna
A. Nowak - Colus na saksofon sopranowy i orkiestrę smyczkową
A. Nowak - Niebo w Niedabylu na saksofon sopranowy i sinfoniettę
S. Bromboszcz - Monodram na saksofon barytonowy i warstwę elektroniczną
T. J. Opałka - Black Rainbows, koncert na saksofon i orkiestrę
M. Bembinow - Mistic Circles na saksofon i kwartet smyczkowy
M. Dobrzyński- Mgnienie III na saksofony i kwartet smyczkowy
M. Leśniak - Play! na saksofon barytonowy solo
P. Szczotka - Simbiosis na saksofon i fortepian
A. Robak - Psalm na saksofon i chór mieszany w dwóch częściach
M. Chyrzyński - War Game. Koncert na saksofon altowy i duży zespół kameralny
M. Jabłoński - Tao. Concerto da camera nr 2 na saksofon altowy i duży zespół kameralny
M. Jabłoński - IU na saksofon altowy i fortepian
J. Mamczarski - Psalm LXXIV na saksofony i chór mieszany
B. Attahir - Debut en Si na trzy saksofony sopranowe
P. Ślęczek - Microfluctus na saksofon sopranowy i orkiestrę smyczkową.

Ostatnim, ale bardzo istotnym punktem działalności artystycznej Habilitanta jest rejestracja powyższych działań na płytach CD. Dr Bartłomiej Duś w swym autoreferacie wskazuje albumy, na których zamieszczone zostały kompozycje przez niego nagrane. Są to:

1. „Penderecki: Concertos. vol.8" (DUX 2020 r.), Pierwsze światowe nagranie koncertu Krzysztofa Pendereckiego na saksofon sopranowy (Fryderyk 2021 w kat. Muzyka koncertująca)

2. „Polish Heroines of Music" (Anaklasis 2021 r.) - Pierwsze światowe nagranie dzieła "Aisthetikos" Hanny Kulenty (nominacja do Fryderyka 2022 w kat. muzyka koncertująca)

3. „Consequences" (Ars Sonora 2021 r.) - Pierwsze światowe nagrania kwintetów na saksofon i kwartet smyczkowy Pieta Swertsa, Guillermo Lago oraz nagranie Kwintetu Adolphe'a Buscha

4. „Syrena. Melodrama Aeterna" (Anaklasis 2021 r.) - Dzieło Aleksandra Nowaka z solową partią saksofonu (Fryderyk 2022 w kat. muzyka oratoryjna i operowa)

5. "Malinconico" (ClassicClips 2012 r.) - autorskie aranżacje utworów kompozytorów francuskich na saksofon i fortepian nagrane wspólnie z pianistką Magdaleną Duś

6. „Dimorphos" (DUX 2024 r.) - Pierwsze światowe nagranie dzieła „Black Rainbows Saxophone Concerto" Tomasza Opałki.

Dr Bartłomiej Duś wielokrotnie zaprezentował się również w roli solisty wykonując recitale z towarzyszeniem fortepianu w wielu szkołach muzycznych oraz uczelniach wyższych podczas prowadzonych kursów saksofonowych, licznych festiwali, konkursów czy innych wydarzeń muzycznych. Działalność ta stanowi znaczący element jego kariery artystycznej, gdyż po uzyskaniu stopnia doktora wykonał łącznie 47 koncertów zarówno w kraju jak i zagranicą, występując jako solista, muzyk – kameralista oraz muzyk orkiestrowy.

Ocena osiągnięć naukowych i dydaktycznych:

Dr Bartłomiej Duś rozpoczął swą działalność pedagogiczną w 2013 roku w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, gdzie początkowo pracował w wymiarze godzinowym, a następnie po uzyskaniu stopnia doktora sztuki na stanowisku adiunkta. Jego absolwenci mogą poszczycić się nagrodami zdobytymi na konkursach (stacjonarnych oraz online) rangi zarówno ogólnopolskiej, jak i międzynarodowej np.:

- IV Międzynarodowy Konkurs Instrumentów Dętych – Finalis w Białymstoku;

- 1st International Moscow Music Competition, Moskwa

- Festiwal-Contest „Future Stars" Sopravista, Włochy

- ISCART International Music Competition, Lugano

- Lions European Music Competition – Eliminacje okręgu 121 - Polska

- 12th World Open International Music Competition, Belgrad

- Międzynarodowy Konkurs Muzyczny OPUS 2021

- 4th Concorso Internazionale di Esecuzione "Citta di Sarzana", Sarzana
- 7th North International Music Competition, Stockholm.

Intensywna działalność pedagogiczna oraz artystyczna zaowocowały licznymi zaproszeniami do prowadzenia wykładów oraz konsultacji i warsztatów w szkołach i uczelniach muzycznych, m. in.:

- Kursy Mistrzowskie w ramach programu Erasmus + w Conservatorio de Musica de Murcia (Hiszpania)

- XI Wiosenne Kursy Mistrzowskie w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych im. Artura Malawskiego w Przemyślu

- IV, V Warsztaty Saksofonowe w PSM I st. w Bobowej

- XVII, XVIII Ogólnopolskie Warsztaty Klarnetowo-Saksofonowe w ZSM im. K. Komedy Trzcińskiego w Ostrowie Wielkopolskim

- Kursy Mistrzowskie w ramach programu Erasmus + w Hochschule für Musik w Hanowerze (Niemcy)

- warsztaty saksofonowe podczas IV Polskiego Kongresu Saksofonowego w Akademii Muzycznej im. K. Lipińskiego we Wrocławiu.

Dr Bartłomiej Duś kilkakrotnie pełnił również funkcję jurora podczas konkursów instrumentów dętych, m.in.:

- XXV Śląskim Konkursie Instrumenty Dęte, Drewno dla najmłodszych w Zespole Szkół Muzycznych w Dąbrowie Górniczej

- III Śląskim Konkursie Saksofonowym w Państwowej Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej I i II st. im. K. Szymanowskiego w Katowicach

- Lions European Music Competition 2021 (Eliminacje polskie) - eliminacje na podstawie nadesłanych nagrań (online)

- Ogólnopolskim Konkursie Muzycznym CEA 2021 w specjalności saksofon w Państwowej Szkole Muzycznej im. F. Chopina w Opolu

- XIV Międzynarodowego Festiwalu Saksofonowego w Państwowej Szkole Muzycznej I st. w Przeworsku

- IV Festiwalu Saksofonowo-Klarnetowego o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym w Państwowej Szkole Muzycznej I i II st. w Suwałkach

- Ogólnopolskim Konkursie Muzycznym CEA 2024 w specjalności saksofon w Państwowej Szkole Muzycznej im. F. Chopina w Opolu.

Przedstawione powyżej osiągnięcia Pana dra Bartłomieja Dusia świadczą o wysokim profesjonalizmie oraz zaangażowaniu w proces dydaktyczny i sytuują jego osobę wśród grona młodych, dobrze rokujących pedagogów saksofonu w naszym kraju. O kunszcie pedagogicznym dra Bartłomieja Dusia świadczy również fakt, iż Jego uczniowie i studenci uzyskali ponad 33 nagrody na konkursach muzycznych organizowanych przez znaczące ośrodki zarówno w kraju jak i za granicą.

KONKLUZJA

W przedstawionym dziele habilitacyjnym dr Bartłomiej Duś dał się poznać jako artysta, który w pełni wykorzystuje wyrazowy potencjał saksofonu, eksponuje jego bogate brzmienie, możliwości techniczne i głębię wyrazu poprzez wirtuozerię na przykładzie prezentowanego dzieła.

Całokształt osiągnięć artystycznych i dydaktycznych pozwala zaliczyć Habilitanta do grona czołowych artystów i pedagogów w swojej dziedzinie i stanowi znaczący, twórczy wkład w rozwój reprezentowanej dyscypliny i specjalności dla polskiej kultury muzycznej.
Niniejszym stwierdzam, że osiągnięcia artystyczne, twórcze i dydaktyczne w pełni spełniają wymagania art. 219 ustawy z dnia 20.07. 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 22021 r. poz. 478, z późn. zm.).

Całość osiągnięć Pana dra Bartłomieja Dusia przyjmuję.

Władimierz Spodymek